

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

hzu

Vj-5/2006/9.

Ikt.szám: VJ/0005/2006/007.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa az **Invitel Távközlési Szolgáltató Rt.** kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként résztvett az **Euroweb Internet Szolgáltató Rt.** – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács engedélyezi, hogy az Invitel Távközlési Szolgáltató Rt. irányítást szerezzen az Euroweb Internet Szolgáltató Rt. felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) Az Invitel Távközlési Szolgáltató Rt. (a továbbiakban: Invitel) 2005. december 15-én Szerződést kötött az Euroweb Internet Szolgáltató Rt. (a továbbiakban: Euroweb) részvényei 99,995 százalékának megvásárlására.

- 2) Az Euroweb korábbi tulajdonosa és vezérigazgatója a Szerződésben vállalták, hogy meghatározott ideig Magyarországon nem vesznek részt az Euroweb-éhez hasonló gazdasági tevékenységben.
- 3) Az Invitel 2006. január 17-én benyújtott kérelmében az 1) pont szerinti részvényvásárláshoz – mint vállalkozások összefonódásához – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérte.
- 4) A kérelmező a vizsgálók által a Tpvt. 68. § (4) bekezdése alapján elrendelt hiánypótlást 2006. február 8-án teljesítette.

II.

Az összefonódás résztvevői

- 5) Az Invitel Magyarország második legnagyobb vezetékes telefonszolgáltatója. Az általa üzemeltetett telefonhálózat optikai szálas országos gerinchálózatból, valamint a korábbi koncessziós körzeteiben (a továbbiakban: Invitel-terület) lévő analóg, és ISDN vonalakból áll. Ezen túlmenően az Invitel Magyarország egész területére kiterjedően nyújt internet-, adatátviteli- és informatikai szolgáltatásokat.
- 6) Az Invitel 2004. évben 44,4 milliárd forint nettó árbevételt ért el, más vállalkozás felett irányítási joggal nem rendelkezik.
- 7) Az Invitel részvényeinek többségi tulajdonosa a Magyar Telekom B.V. (a továbbiakban: Matel). A Matel, illetve az őt közvetlenül vagy közvetve irányító vállalkozások, valamint az azok által irányított további vállalkozások 2004. évben nem értek el nettó árbevételt a Magyar Köztársaság területén.
- 8) Az Euroweb internet- és adatátviteli szolgáltatást nyújt Magyarország egész területére kiterjedően. Ezen belül a Sulinet-Közháló programon belül nagyszámú oktatási intézmény internet- és ügyfélszolgálati szolgáltatását biztosítja. A fenti tevékenységéhez bérelt adatátviteli kapacitásokon szűk körben közvetítőválasztásos, előválasztásos, valamint behívókártyás hangszolgáltatásokat is nyújt.

- 9) Az Euroweb a 2004. évben 6 milliárd forint nettó árbevételt ért el, más vállalkozás felett irányítási joggal nem rendelkezik.

III.

Az engedélykérési kötelezettség

- 10) Az Euroweb részvényei többségének az Invitel általi megszerzése a Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdés a) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.
- 11) Az összefonódással érintett vállalkozások (Tpv. 26. §) közül az Invitel és az Euroweb 2004. évi – a Tpv. 27. § (1) és (2) bekezdés szerint számított – együttes nettó árbevétele meghaladta a tizenötmilliárd forintot, és ezen belül mindkettő az ötszázmillió forintot, ezért a kérelmezett összefonódáshoz a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

IV.

Az engedélyezés

- 12) A Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha az összefonódás nem hoz létre vagy nem erősít meg olyan gazdasági erőfölényt, amely akadályozza a hatékony verseny kialakulását, fennmaradását vagy fejlődését az érintett piacon (Tpv. 14. §).
- 13) Az összefonódással érintett piac(ok)nak minősülnek mindazok, amely(ek)en az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki, melyek tekintetében a Versenytanács az összefonódás horizontális, vertikális, portfólió, és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2003. számú közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.
- 14) A Közlemény 14. pontja szerint az összefonódások alábbi csoportjai esetében nem kell számolni káros versenyhatásokkal.

- i. Az összefonódásnak horizontális, vertikális és portfólió hatásai sincsenek, vagyis:
 - a. nincs olyan érintett piac, amelyen az összefonódásban résztvevő legalább két vállalkozás-csoport jelen van; és
 - b. nincs olyan érintett piac amelyen az összefonódásban résztvevő bármely két vállalkozás-csoport vevő-eladó kapcsolatban van (lehet) egymással; és
 - c. az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok semmilyen formában (gyártás, forgalmazás stb.) nem érdekeltek egymást kiegészítő áruk piacain.
- ii. Az összefonódásnak van horizontális és/vagy vertikális és/vagy portfólió hatása, de:
 - a. nincs olyan érintett piac, amelyen a vállalkozás-csoportok együttes részesedése meghaladja a 20 százalékot; és
 - b. nincs olyan, az összefonódásban érintett bármely két vállalkozás-csoportot (mint vevőt és eladót) összekötő érintett piac, amelyen akár az eladó, akár a vevő vállalkozás-csoport egyedüli piaci részesedése meghaladja a 25 százalékot; és
 - c. nincs olyan a portfólió hatással érintett piac, amelyen valamelyik vállalkozás-csoport egyedüli piaci részesedése meghaladja a 25 százalékot.
- iii. Az összefonódó vállalkozás-csoportok együttes részesedése valamely érintett piacon meghaladja ugyan a 14.ii.a. pontban rögzített küszöbértéket, azonban az összefonódás következtében a piaci koncentráció növekedése ezen az érintett piacon csekély mértékű. E pont alapján engedélyezhető az összefonódás, ha:
 - a. az ezen az érintett piacon legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező érintett vállalkozás-csoport figyelmen kívül hagyásával az összefonódásban érintett többi vállalkozáscsoport együttes piaci részesedése ezen az érintett piacon nem haladja meg az 5 százalékot; és
 - b. ezen az érintett piacon van az összefonódásban résztvevő legnagyobb vállalkozás-csoporthoz hasonló piaci részesedésű versenytárs vállalkozás; és
 - c. az összefonódás lehetséges verseny lényeges csökkenését sem eredményezheti, mert alappal feltételezhető, hogy a jelenleg alacsony piaci részesedésű vállalkozás részesedése a jövőben sem növekedhet érezhetően.

- 15) A vizsgálók a lehetséges legszűkebb árupiacok (Tpvt. 14. § (2) bekezdés), valamint Magyarország egész területe, illetve az Invitel-terület, mint érintett földrajzi piac (Tpvt. 14. § (3) bekezdés) feltételezése mellett egyetlen lehetséges érintett piac (az Invitel-területen nyújtott szélessávú üzleti internet hozzáférési szolgáltatás) esetében állapítottak meg olyan együttes, illetve egyenkénti részesedést, ami a Közlemény szerinti feltételeknek nem felel meg. Ezen piac sajátossága azonban, hogy az Euroweb bevételének közel 90 százalékát a Sulinet-Közháló keretében nyújtott szolgáltatásból szerzi. Ez azonban egy tenderhez kapcsolódik, amely 2007. évre újra meghirdetésre kerül. Ezért a Versenytanács álláspontja szerint a Sulinet-Közháló keretében nyújtott szolgáltatás elkülönült árupiacot alkot a szélessávú internet hozzáférési szolgáltatáson belül, és az így kettéválasztott árupiacokon a Közlemény szerinti feltételek teljesülnek.
- 16) Mindezek alapján a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpvt. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – az összefonódást engedélyezte.

Kapcsolódó versenykorlátozások

- 17) A Tpvt. 30. § (5) bekezdése értelmében az összefonódáshoz adott engedély kiterjed mindazokra a versenykorlátozásokra, amelyek az összefonódás megvalósításához szükségesek.
- 18) A Gazdasági Versenyhivatal eddigi gyakorlatában minden esetben külön is vizsgálta a kérelmezett összefonódást eredményező szerződésben (vagy az azt kiegészítő szerződésben) szereplő versenyt korlátozó rendelkezéseket, és határozatában kitért arra is, hogy azokra a Tpvt. 30. § (5) bekezdése alapján az engedély kiterjed-e vagy sem. Ha igen, akkor az tartalmát tekintve azt jelentette, hogy a szerződés adott rendelkezése – mint az összefonódás szerves része – nem minősül a Tpvt. 11. § értelmében gazdasági versenyt korlátozó megállapodásnak.
- 19) A Tpvt. módosításról szóló 2005. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Mtv.) 62. § (2) bekezdése szerint az Mtv. 61. § (2) bekezdésében meghatározott időpontban (az

Mtv. 2005. június 29-i kihirdetését követő 15. napon, vagyis 2005. július 14-én) hatályát veszette a Tpv. 18-19. §-a és az azokhoz kapcsolódó 77. § (3) bekezdése. Ezen hatályon kívül helyezésekkel összefüggésben az Mtv. 2. és 3. §-ai a Tpv. addigi 17. és 20. § helyett új rendelkezéseket állapítottak meg. Ezen rendelkezések együttes tartalma az, hogy 2005. július 14-étől megszűnt annak lehetősége, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a versenykorlátozó megoldások tekintetében nemleges megállapítást tegyen, illetve egyedi mentesítést adjon.

20) Az előzőekre tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal a jövőben az összefonódást engedélyező határozataiban főszabályként – egyezően az Európai Bizottság gyakorlatával¹ is – nem végzi majd el annak értékelését, hogy az összefonódást eredményező szerződésben szereplő versenykorlátozás a Tpv. 30. § (5) bekezdése szerinti kapcsolódó versenykorlátozásnak minősül-e. Azt a vállalkozásoknak a jövőben – csakúgy, mint a Tpv. hatályon kívül helyezett 18. §-a szerinti további esetekben – az érintett vállalkozásoknak saját maguknak kell eldönteniük.

21) A Tpv. 30. § (5) bekezdése alkalmazhatóságának értékelésekor a vállalkozások számára segítséget nyújthat az azzal kapcsolatos eddigi versenyfelügyeleti gyakorlat, melynek a jövőben is irányadónak tekintett főbb elemeit az alábbiakban foglalja össze a Versenytanács.

21.1. A Tpv. 30. § (5) bekezdése alapján kizárólag olyan versenykorlátozások értékelhetők, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az adott összefonódáshoz, hiányukban az összefonódás ésszerűen nem is valósítható meg. A kapcsolatnak tehát tartalminak kell lennie: önmagában még nem tesz az összefonódás szerves részévé valamely versenykorlátozást az, ha abban az összefonódással egyidejűleg – esetleg egyazon szerződésben – állapodtak meg a felek. Másoldalról viszont az, hogy az összefonódás és a versenykorlátozás külön-külön szerződésben jelenik meg, nem zárja ki együttes versenyjogi értékelésük lehetőségét.

21.2. Az eddigi versenyfelügyeleti gyakorlatban a tipikus eset az volt, amikor a vállalkozás feletti irányítás átengedésével vagy vállalkozásrész átadásával megvalósított összefonódások esetében a felek olyan megállapodást is kötnek, amelyben az eladó (átadó, átengedő) vállalja, hogy meghatározott

¹ A Bizottság 2005/c56/03. számú közleménye.

ideig az átadott eszközökkel, illetve jogok révén előállítható árukat (valamint azt helyettesítő árukat) nem forgalmaz (versenytilalom). Ilyen esetben indokolt igény ugyanis a vevő részéről, hogy a piacra történő beilleszkedése idejére bizonyos mértékű védelme legyen az érintett piacon a vállalkozás(rész) eladójának versenyével szemben, biztosítva ezzel a maga számára a megvásárolt termelési-értékesítési lehetőség megfelelő szintű hasznosíthatóságát. A joggyakorlat általános elvként azt alakította ki, hogy a versenykorlátozás akkor nem haladja meg az ezen cél eléréséhez szükséges mértéket, vagyis esik a Tpv. 30. § (5) bekezdés alá, ha:

- a) egyrészt időben korlátozott,
- b) másrészt nem lépi túl az értékesített vállalkozás(rész) értékesítés előtti működési területét: sem áru szempontjából, sem pedig földrajzi értelemben (Vj–19/1999.).

21.3. Az időbeli korlátozottság tekintetében a Gazdasági Versenyhivatal kezdetben abból indult ki, hogy az ötéves időszakot nem meghaladó versenytilalom főszabályként kapcsolódó versenykorlátozásnak minősül. 2002. évtől azonban – igazodva az Európai Bizottság által megváltozott gyakorlatához is – már csak a három évnél rövidebb versenytilalmat fogadott el gyakorlatilag „automatikusan”. Ennél hosszabb versenytilalmi időszakot a Gazdasági Versenyhivatal csak kivételesen fogadott el, ha a versenytilalommal érintett áruknak viszonylag hosszú az életciklusuk és erős a fogyasztói hűség (Vj–57/2002., Vj–94/2003., Vj–132/2005.).

22) Az előzőekben kifejtettek ellenére a Gazdasági Versenyhivatal a jogbiztonság érdekében a jövőben sem zárkózik majd el az olyan, az összefonódással együtt megvalósított versenykorlátozások Tpv. 30. § (5) bekezdése szempontjából történő értékelésétől, amelyek értékelése az addigi gyakorlata alapján nem végezhető el egyértelműen.

23) Mindezek alapján a Versenytanács jelen határozatában érdemben nem foglalkozott az Euroweb korábbi tulajdonosát és vezérigazgatóját terhelő versenytilalommal (lásd 2. pont). Mindazonáltal a Versenytanács megjegyzi, hogy az minden tekintetben megfelel az 21.1.-21.3. pontokban foglaltaknak.

V.

Az összefonódás engedélyezésének nyilvánvalósága

- 24) A Tpv. 63.§ (3) bekezdésének ac) pontja szerint a versenytanácsi határozatot a kérelem beérkezésétől, illetve a hiányok pótlásától számított 45 napon belül kell meghozni, amennyiben „az engedély a 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg”, mely esetben a Tpv. 62. § (1) bekezdése alapján az eljárási díj összege kettőmillió forint. Amennyiben az engedély megadása nem nyilvánvaló vagy a Tpv. 30. § (1) bekezdésén alapul, akkor a határozatot a Tpv. 63. § (3) bekezdés b) pontja alapján 120 napon belül kell meghozni, mely esetben a Tpv. 62. § (1) bekezdése alapján – a kérelem benyújtásával egyidejűleg megfizetett kettőmillió forinton felül – további nyolcmillió forint eljárási díjat kell fizetni a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül.
- 25) Arra nézve a Tpv. nem tartalmaz rendelkezést, hogy az összefonódás mely esetben minősül olyannak, amely „a 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg”. A Tpv. 63.§ (3) bekezdés ac) pontja szerinti (egyszerűsített) és a b) pont szerinti (teljeskörű) eljárásban elbírálható összefonódások megkülönböztetésekor a Versenytanács a – saját több éves gyakorlatát tükröző – Közleményből indul ki, mely alapján – a 14-15. pontokban foglaltakra tekintettel – a Versenytanács a kérelmezett összefonódás esetében alkalmazhatónak találta a Tpv. 63. § (3) bekezdésének ac) pontját.

VI.

Eljárási kérdések

- 26) A Tpv. 63. § (3) bekezdése ac) pontjának alkalmazásából következőleg az eljárási díj megfizetéséről rendelkezni nem kellett, mert a kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdése szerinti kettőmillió forintos eljárási díjat előzetesen lerőta.
- 27) A Versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.
- 28) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2006. március 14.